

Dārzs un Drava

IEGŪT LABU RAŽU IR PIENĀKUMS PRET DZĪVI

augļkopība

dārzenkopība

daiļdārzkopība

dravniecība

hronika

iz vēstures

reklāma

novembris
2003

Mazumtirdzniecības cena

Ls 1.20

Rododendru stādījumu sagatavošana pārziemošanai

RIHARDS KONDRATOVIČS, GUNITA RIEKSTIŅA

Šie padomi attieksies galvenokārt uz mūžzaļajiem rododendriem, jo vasarzaļajiem rododendriem pēc lapu nomešanas rudenī ar pārziemošanu nekādas problēmas nerodas. Bez tam to dzinumus no ūdens iztvaikošanas pasargā mizas korķa slānis, kas veģetācijas perioda beigās nomaina epidermu.

Citādi ir ar mūžzaļajiem rododendriem, kuriem lapas saglabājas kā vasarā, tā arī ziemā. Līdz ar to ūdens iztvaikošanas process turpinās visu gadu neatkarīgi no apkārtējās vides temperatūras.

Aizvadītā 2002./2003. gada ziema visiem mūžzaļajiem augiem bija ļoti nelabvēlīga: augsne bija dziļi sasalusi un sasalums saglabājās līdz pat aprīļa beigām. Tāpat sasalušas bija arī visas augu virszemes daļas. Pavasarī, gaisa temperatūrai paaugstinoties virs 0 °C, ūdens iztvaikošana caur lapām turpinājās, bet ūdens, augsnes un virszemes daļu sasaluma dēļ lapām netika pievadīts. Tā iespaidā daudzu mūžzaļo augu zaļās lapas izžuva (sakalta), piemēram, bukšiem, tūjām, rododendriem un citiem augiem. Tātad rododendri nevis izsala, bet izžuva (ziemas izžušana). Mūžzaļajiem rododendriem lapas palika saritinājušās (skat. 1. att.).

Kas būtu darāms jau rudenī, lai novērstu šo parādību?

✳ Rudenī pirms pastāvīga sala iestāšanās mūžzaļo rododendru stādījumi bagātīgi jāsalej, lai augi pirms pārziemošanas uzņemtu maksimāli daudz ūdens.

✳ Pirms pastāvīga sala iestāšanās (mūsu klimatā parasti novembra beigās, decembra sākumā) vēlams mūžzaļo rododendru lapas apsmidzināt ar 1 % kālija sulfāta (K_2SO_4) vai vienaizvietotā fosforskābā kālija (KH_2PO_4) šķīdumiem. Šāda augu apstrāde krietni paaugstina rododendru ziemcietību.

✳ Tā kā ir grūti paredzēt, kāda būs ziema – ar sniegu vai bez tā (kailsals), rododendru stādījumus vēlams nomulcēt ar sausu kūdru, priežu skuļām, lapām un citu mulčēšanas materiālu, uzberot to uz saknēm 5-10 cm biezā slānī. Šis slānis pasargās rododendru sakņu sistēmu no izsaišanas pat kailsalā. Pavasarī šo mulčas slāni novāc.

✳ Lai rododendri ziemas salā neciestu, to stādījumiem jāizvēlas pareiza, no valdošajiem vējiem aizsargāta vieta. Nedrīkst stādīt rododendrus pie ēku stūriem, caurvējā.

✳ Jāuzmanās ar rododendru mēslošanu. Tas jā dara divreiz gadā: agrā pavasarī – sniega kušanas laikā – un pēc noziedēšanas. Mēslojot vēlāk, tiek veicināta dzinumu

augšana, veģetācijas perioda beigās tie nepagūst nobriest un ziemā pat nelielā salā nosalst.

✳ Izvēloties rododendrus saviem apstādījumiem, būtiska nozīme ir sugu un šķirņu izturībai. Vislabākais stādāmais materiāls ir Latvijā brīvdabā audzētie rododendri un it īpaši vietējās selekcijas šķirnes.

Pavasari, kad gaisa temperatūra ir virs 0 °C, bet lapas neatritinās (mūžzaļajiem rododendriem jau -1...-2 °C un zemākā temperatūrā, lapas saritinās un pieplok dzinumiem (skat. 2. att.)), ir nepieciešama lapu rasināšana (apliet augus nav jēgas, jo augsne vēl nav atkususi). Tas jā dara dažas reizes dienā 1-2 nedēļu laikā. Pēc tam, kad lapas būs uzņēmušas pietiekamu daudzumu ūdens un augsne pa to laiku būs atkususi, lapas atgūs normālu stāvokli (skat. 3. att.).

Pēc bargas ziemas, ja rododendri aug atklātās, saulainās vietās, novērojami tā sauktie lapu «saules apdegumi». Tie parādās ziemas beigās un agrī pavasarī sala un saules iedarbības iespaidā. Salā lapas ir saritinājušās caurulītē un pieplok dzinumiem. Dienā pret sauli vērstā caurulītes puše atkūst, bet naktī, salā sasalst. Tā kā saulē atkususi lapas daļa ir pilnīgi zaudējusi salizturību, naktī pieturoties salam, aiziet bojā. Galu galā visā lapas garumā – no lapas plātnes galotnes līdz kātam – stiepijas brūna atmirušo lapas audu josla (skat. 4. att.). Lai izvairītos no šīs nepatīkamās parādības, klajā, saulainā vietā augošos mūžzaļos rododendrus pirms ziemas jāpiesedz ar egļu skuļām vai citu materiālu. Tas ir nepieciešams, nevis lai pasargātu mūžzaļos rododendrus no sala, bet gan dedzinošajiem saules stariem agrā pavasarī.

Lūk, tie ir daži mūsu ieteikumi rododendru audzētājiem, lai neprasmes dēļ ziemā neciestu šie brīnišķīgie, dekoratīvie krāšņumaugi. ♦

